

Вікторія Горкава
 здобувач Міжнародного економіко-гуманітарного
 університету імені Степана Дем'янчука
 i.gura@ukr.net

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ДОРОЖНЬОГО РУХУ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ

© Горкава В., 2017

Досліджено сутність та особливості адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху, визначено прогалини законодавчого врегулювання у цій сфері. Також розглянуто специфічні риси суб'єктного складу адміністративних правопорушень цієї категорії.

Ключові слова: адміністративна відповідальність; дорожній рух; порушення правил дорожнього руху; адміністративне правопорушення у сфері дорожнього руху.

Вікторія Горкава

АДМИНИСТРАТИВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ В СФЕРЕ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ

Исследовано сущность и особенности административной ответственности за нарушение правил дорожного движения, определены пробелы законодательного урегулирования в этой сфере. Также рассмотрены специфические черты субъектного состава административных правонарушений этой категории.

Ключевые слова: административная ответственность; дорожное движение; нарушение правил дорожного движения; административное правонарушение в сфере дорожного движения.

Victoria Gorkava
 International Economics and Humanities
 University imeni Stepana Dem'yanchuka

ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY IN THE FIELD OF ROAD TRAFFIC: THEORETICAL AND LEGAL ASPECTS

The article studies the essence and peculiarities of administrative responsibility for violation of traffic rules, identifies gaps legislative regulation of this sphere. Also the author considers the features of the subjective composition of administrative offences in this category.

Key words: administrative liability; road traffic; traffic violation; administrative offence in the sphere of road traffic.

Постановка проблеми. Проблема забезпечення безпеки дорожнього руху на дорогах України стосується кожного, оскільки всі ми є учасниками дорожнього руху як пішоходи, водії транспортних засобів чи пасажирки. Порушення правил дорожнього руху часто-густо супроводжується дорожньо-транспортними пригодами, наслідки яких бувають інколи дуже тяжкими.

Всесвітня організація охорони здоров'я зазначає, що у світі загальна кількість випадків смерті унаслідок дорожньо-транспортних аварій залишається неприпустимо високою – 1,25 мільйона випадків за рік. Переважна більшість (90 %) усіх смертельних випадків на дорогах припадає на країни із середнім і низьким рівнем доходу, до яких належить і Україна [1, с. 9]. Наша держава має середній показник у світовому рейтингу, а з-поміж європейських країн один з найвищих – 13,5 загиблих на 100 тис. осіб. Найгірший стан з безпекою на дорозі в Домініканській Республіці – 41,7 загиблих, а “найкращий” в Ісландії – 2,8 на 100 тис. осіб. В Європі, незважаючи на високий ступінь насичення автомобілями, рівень безпеки на дорозі один з найкращих, особливо це стосується Великої Британії – 3,7, Німеччини – 4,7, також низький рівень постраждалих на дорогах Ізраїлю – 4,7 на 100 тис. осіб [2].

Знизити ці показники можливо лише за умови підвищення рівня культури пересування усіх учасників дорожнього руху, застосування низки превентивних заходів, а також підвищення ефективності адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху.

Метою статті є дослідження передумов вчинення порушень у сфері дорожнього руху, визначення поняття “дорожній рух”, сутності та особливостей адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху, визначення прогалів законодавчого врегулювання цієї сфери.

Аналіз дослідження проблеми. Питанню забезпечення безпеки дорожнього руху, зокрема адміністративній відповідальності за порушення правил дорожнього руху, приділяли увагу такі науковці, як Д. М. Бахрах, О. О. Бандурка, Ю. П. Битяк, В. М. Бевзенко, М. Ю. Веселов, С. М. Гусаров, Т. О. Гуржій, В. В. Єгупенко, В. В. Зуй, Р. І. Михайлов, А. М. Подоляка, В. О. Продаєвич, О. Ю. Салманова, М. О. Свірін, О. М. Соловйова, М. М. Стоцька, Ю. М. Старілов, В. П. Тимошук, Ю. О. Тихомиров та ін. Однак, незважаючи на наявність значної кількості наукових праць із цієї проблематики, існує необхідність удосконалення вказаної сфери. Відзначимо, що залишається низка недостатньо досліджених питань та аспектів, що пояснюється складністю й багатогранністю забезпечення адміністративної відповідальності у сфері дорожнього руху.

Виклад основного матеріалу. На кількість порушень у сфері дорожнього руху та тяжкість їх наслідків впливають різні умови й обставини, і суб'єктивні, й об'єктивні. До них належать такі умови, як: низький рівень транспортної дисципліни учасників дорожнього руху, час доби, погода, погане освітлення під час руху, неналежний стан доріг, автодорожнього устаткування, відсутність розмітки проїзної частини, знаків на небезпечних ділянках доріг, застарілі світлофори, нехтування елементарними вимогами безпеки з боку державних органів стосовно забезпечення належного стану доріг, неналежне виконання державного обов'язку стосовно учасників дорожнього руху та інші [3, с. 3].

Однак треба пам'ятати, що якими б не були досконалими вулиці та дороги, технічні засоби організації та регулювання дорожнього руху, автотранспорт, безпека суспільних відносин у сфері дорожнього руху, важливим елементом залишається ефективність чинного адміністративного законодавства, суворого дотримання правил дорожнього руху, рівня правової культури працівників поліції та учасників дорожнього руху.

В Україні перевага надається адміністративно-правовим засобам впливу на порушників правил дорожнього руху. Свідченням цього може бути постійне посилення адміністративної відповідальності для учасників дорожнього руху за порушення встановлених правил, що вводяться як “противага” незадовільному технічному стану транспорту та автомобільних доріг, слабкій професійній підготовці водіїв, а також іншим недолікам дорожньої інфраструктури. У зв'язку з цим виникає необхідність дослідження категорії “адміністративна відповідальність” як родової для вищезначеного кола суспільних відносин.

Застосовуючи загальний підхід до визначення адміністративної відповідальності, доцільно визначити її через поняття “юридична відповідальність”, тобто як вид юридичної відповідальності, якій властиві її загальні ознаки, а також яка має свої специфічні особливості, що дають змогу

відокремити адміністративну відповідальність від інших видів відповідальності (конституційної, кримінальної, дисциплінарної, цивільної) [4, с. 14].

Як правило, в юридичній літературі, вживаючи термін “відповідальність”, мають на увазі саме юридичну відповідальність, що розглядається як реакція на порушення, яке є підставою відповідальності. Тобто тільки там, де є правопорушення, можна говорити про відповідальність. Ці давно відомі положення яскраво відображають взаємозв'язок між двома правовими категоріями – “правопорушення” і “юридична відповідальність” [5, с. 189].

У традиційному розумінні вітчизняної правової доктрини адміністративна відповідальність – це різновид юридичної відповідальності, що являє собою сукупність адміністративних правовідносин, які виникають у зв'язку із застосуванням уповноваженими органами (посадовими особами) до осіб, які вчинили адміністративний проступок, передбачених нормами адміністративного права особливих санкцій – адміністративних стягнень [6, с. 434–435].

У дослідженнях науковців-адміністративістів наголошено, що адміністративна відповідальність має певні особливі риси, а саме: є нормативно врегульованою, має державно-обов'язковий примусовий характер і реалізується у специфічних для неї процесуальних формах.

Адміністративна відповідальність являє собою особливий різновид юридичної відповідальності, а також є специфічною формою адекватного реагування держави на протиправні дії з боку окремих громадян та юридичних осіб. Заходи юридичної відповідальності, які застосовують до правопорушника і які він зобов'язаний виконати, призводять до майнових, моральних чи інших обмежень для останнього. Отже, правопорушник відповідає перед державою за неправомірну поведінку. Адміністративна відповідальність – це різновид юридичної відповідальності, що полягає в застосуванні до осіб, які вчинили адміністративні проступки, особливих санкцій – адміністративних стягнень [6, с. 223].

В. Б. Авер'янов визначає адміністративну відповідальність як різновид юридичної відповідальності, що являє собою сукупність адміністративних правовідносин, які виникають у зв'язку із застосуванням уповноваженими органами (посадовими особами) до осіб, що вчинили адміністративний проступок, передбачених нормами адміністративного права особливих санкцій – адміністративних стягнень [6, с. 430]. Такий підхід до адміністративної відповідальності доволі поширений.

На думку Є. С. Герасименко, адміністративну відповідальність можна визначити як специфічну форму негативного реагування з боку держави в особі її компетентних органів на відповідну категорію протиправних проявів, згідно з якою особи, які їх вчинили, повинні дати відповідь перед повноважними органами у встановлених законом формах і порядку [7, с. 13].

Своєю чергою, В. К. Колпаков зазначає, що “адміністративна відповідальність” – це примусове застосування до осіб, що вчинили адміністративні проступки, передбачених законодавством заходів впливу, які виконані правопорушником” [8, с. 24].

На думку Т. О. Коломоець, “адміністративна відповідальність” – це різновид правової відповідальності, специфічна форма негативного реагування з боку держави в особі її компетентних органів на відповідну категорію протиправних проявів (насамперед адміністративних проступків), згідно з якою особи, що скоїли ці правопорушення, повинні дати відповідь перед уповноваженим державним органом за свої неправомірні дії і понести за це адміністративні стягнення у встановлених законом формах і порядку [9, с. 17].

Що ж стосується безпосередньо поняття “адміністративної відповідальності у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху”, то у науковій літературі її розуміють як відповідальність водіїв транспортних засобів, інших учасників дорожнього руху, а також посадових осіб, що забезпечують безпечну експлуатацію транспорту, доріг і шляхових споруд, за порушення правил дорожнього руху, експлуатації транспорту і шляхів, виражену у застосуванні до винних осіб встановлених законом адміністративних стягнень уповноваженими на те органами (посадовими особами) на підставах і в порядку, передбачених нормами адміністративного права [3, с. 6].

Фактичною підставою для настання адміністративної відповідальності є порушення правових норм, які охороняються адміністративними санкціями, – адміністративні правопорушення (проступок, делікт).

Юридичний факт, на основі якого виникають правовідносини щодо відповідальності, є доволі складною конструкцією, що охоплює не тільки вчинення правопорушення – конкретні життєві обставини, але і формальні моменти, а саме – наявність норми права, яка пов'язує виникнення правовідносин відповідальності з конкретними життєвими обставинами.

З цього погляду необхідно відрізнити правопорушення як явище об'єктивної дійсності від формально юридичного поняття правопорушення і від такої юридичної абстракції, як склад правопорушення.

Розглядаючи формально-юридичне поняття правопорушення, звернемося до ст. 9 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), у якому адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність [10].

Це поняття відображає ознаки діяння, іменованого адміністративним правопорушенням. А ознаки (елементи) конкретного складу правопорушення, за допомогою яких закон визначає діяння як адміністративне правопорушення, вирішують дещо інше завдання: вони дають змогу не тільки кваліфікувати те чи інше діяння як протиправне, що підпадає під ознаки конкретного адміністративного правопорушення, але й притягнути конкретну винну в його вчиненні особу до адміністративної відповідальності. Тому, ще раз наголошуємо, що не можна ототожнювати адміністративне правопорушення як явище об'єктивної дійсності та поняття складу адміністративного правопорушення.

Отже, поняття адміністративного правопорушення є поняттям формально визначеним, яке законодавець сформулював у ст. 9 КУпАП [10]. Спираючись на положення цієї законодавчої норми, а також на інші норми, що регулюють правовідносини у сфері дорожнього руху, можна сформулювати загальне поняття адміністративного правопорушення у сфері дорожнього руху, визначивши його як протиправну, винну дію або бездіяльність, що посягає на здоров'я та безпеку громадян, збереження транспортних засобів, доріг і дорожніх споруд, дорожній рух або встановлений порядок управління, за яку на законодавчому рівні встановлена адміністративна відповідальність.

Склад адміністративного правопорушення у сфері дорожнього руху, так само як і склад будь-якого іншого правопорушення, містить сукупність об'єктивних і суб'єктивних ознак (елементів), що характеризують (кваліфікують) конкретне суспільно шкідливе діяння як адміністративне правопорушення: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт і суб'єктивна сторона правопорушення.

Об'єктом будь-якого адміністративного правопорушення є ті суспільні відносини, на які спрямоване протиправне діяння. Тому для характеристики об'єкта правопорушень у сфері дорожнього руху необхідно визначити ті конкретні відносини, які підпадають під категорію “дорожній рух” (тобто мають певні родові ознаки) й охороняються адміністративно-правовими нормами, що передбачають відповідальність за протиправне посягання на них.

Треба зазначити, що законодавче визначення поняття “дорожній рух” не передбачене ані в КУпАП [10], ані у Законі України “Про дорожній рух” 30.06.1993 р. № 3353 [11], ані у Постанові Кабінету Міністрів України “Про Правила дорожнього руху” від 10.10.2001 р. № 1306 [12]. Безперечно, це прогалина у чинному законодавстві, яку необхідно ліквідувати.

У наукових джерелах поняття “дорожній рух” визначено як нормативно врегульовану діяльність, яка має соціальний характер, у результаті якої здійснюється просторове пересування людей і вантажів дорогами за допомогою транспортних засобів або без них. Ознаками дорожнього руху є: а) об'єктивно зумовлений суспільним розвитком процес упорядкованого просторового пересування людей, вантажів або природним шляхом, або за допомогою транспортних засобів, керованих людьми; б) явище соціальне, оскільки в ньому зайнята абсолютна більшість населення країни; в) має соціальний характер, оскільки тут реалізуються політичні, економічні та культурні інтереси держави і суспільства загалом; г) сукупна вольова діяльність людей, спрямована на

досягнення певних цілей; д) керований процес, у якому головним суб'єктом виступає держава в особі уповноважених органів, які становлять єдину систему [3, с. 6].

Звертаючись до норм чинного КУпАП, треба зазначити, що в цьому кодифікованому акті не систематизовано чітко адміністративні правопорушення у сфері дорожнього руху. Глава 10 КУпАП передбачає адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку, й зокрема, там містяться і норми, що визначають правопорушення у сфері дорожнього руху [10].

Треба звернути увагу на думку О. Ю. Салманової, що як родовий об'єкт правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху визначає конкретні правовідносини, які регулюються та охороняються адміністративно-правовими нормами, що передбачають застосування заходів адміністративної відповідальності за порушення Правил дорожнього руху. Аналіз цих норм свідчить, що вони спрямовані на суворе додержання порядку дорожнього руху, який забезпечує нормальну, ритмічну та чітку роботу автомобільного транспорту і тим самим створюють умови безпечного дорожнього руху [13, с. 9].

На думку Ю. С. Коллера, під родовим об'єктом правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху необхідно розуміти передбачений стан захищеності життя, здоров'я людей, їхніх інтересів, а також інтересів інших осіб під час переміщення людей та вантажів механічними транспортними засобами, а також людей без транспортних засобів по дорогах [14, с. 135].

Також виділяють видовий (суспільні відносини у сфері безпеки дорожнього руху) і безпосередній об'єкти адміністративного правопорушення.

Під видовим об'єктом розуміють групу однорідних або тотожних відносин, що охороняються адміністративним правом. До них належить, зокрема, безпека дорожнього руху.

Безпосереднім об'єктом складу адміністративного правопорушення є конкретні суспільні відносини – суспільні відносини у сфері дорожнього руху, взяті під охорону конкретною статтею КУпАП [14, с. 136].

Що стосується об'єктивної сторони адміністративного правопорушення у сфері дорожнього руху, то, на нашу думку, це система передбачених законом ознак, що характеризують зовнішній прояв конкретного протиправного діяння, яке посягає на сферу дорожнього руху, до яких належить, передусім, сама протиправна дія (наприклад, управління транспортним засобом, не зареєстрованим в установленому порядку тощо) або бездіяльність (наприклад, невиконання вимоги Правил дорожнього руху дати дорогу транспортному засобу, який користується переважним правом проїзду перехрест'я тощо), а також шкідливі наслідки, які настали.

Об'єктивна сторона в кожному конкретному випадку визначається диспозицією тієї чи іншої статті КУпАП, що передбачає відповідальність за протиправне діяння, яке є адміністративним правопорушенням у сфері дорожнього руху.

Крім протиправного діяння (дії або бездіяльності) та шкідливих наслідків, що настали, до складу об'єктивної сторони адміністративних правопорушень у сфері дорожнього руху, як і будь-якого іншого правопорушення, входить причинно-наслідковий зв'язок між цим діянням і наслідками. Встановити такий причинно-наслідковий зв'язок – означає виявити обставини появи шкідливих наслідків діяння, а також визначити, чи справді вони настали в результаті конкретного протиправного діяння, а також усвідомити, як це конкретне діяння вплинуло на обсяг цих наслідків.

Наявність об'єктивної сторони окремих видів адміністративних правопорушень у сфері дорожнього руху законодавець узалежнює від способу і характеру вчинення діяння, скоєння протиправного діяння в минулому, зокрема, його повторності та інших умов.

Як суб'єкта адміністративного правопорушення у сфері дорожнього руху слід розглядати будь-яку особу, що підлягає відповідальності за передбачені законодавством у сфері дорожнього руху діяння (дії або бездіяльність), пов'язані з порушенням правил, які входять в її встановлені законом або іншим нормативним правовим актом обов'язки у сфері дорожнього руху.

Суб'єктом адміністративної відповідальності у сфері дорожнього руху може бути тільки та особа, на яку покладено обов'язок щодо виконання тих чи інших правил, які охоплюються сферою правового регулювання дорожнього руху. Як правило, такими суб'єктами виступають водії

транспортних засобів (особи, що керують транспортним засобом), в окремих випадках – пішоходи, пасажери транспортного засобу.

Окремо треба звернути увагу на такого спеціального суб'єкта правопорушень у сфері дорожнього руху, як юридична або фізична особа, за якою зареєстровано транспортний засіб (ст. 122 та ст. 123 КУпАП) [10], якого додано до КУпАП Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху” від 14.07.2015 р. № 596 [15].

Так, згідно зі ст. 14² КУпАП, на юридичних та фізичних осіб, за якими зареєстровано транспортний засіб, покладається адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі (за допомогою технічних засобів, що дають змогу здійснювати фотознімання або відеозапис та функціонують згідно із законодавством про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах) [10].

Однак внесення до КУпАП такого суб'єкта є доволі сумнівним з юридичного погляду. Після того як буде повною мірою запроваджено систему автоматичної фіксації правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, органи, уповноважені накладати стягнення за ці правопорушення, зіткнуться з проблемою, коли до відповідальності притягатиметься особа, за якою зареєстровано транспортний засіб, однак яка не скоювала правопорушення, оскільки у момент вчинення цього правопорушення за кермом була інша особа. Щоб не допустити притягнення невинуватої особи до адміністративної відповідальності, ці питання потрібно якнайшвидше вирішити на законодавчому рівні.

Суб'єктивна сторона складу адміністративного правопорушення у сфері дорожнього руху багато в чому залежить від того, хто є суб'єктом правопорушення, – фізична чи юридична особа.

Якщо суб'єктом адміністративного правопорушення є фізична особа, то суб'єктивна сторона складу правопорушення характеризується виною, що являє собою психічне ставлення особи до своєї протиправної поведінки та її наслідків і може виражатися як у формі умислу, так і у формі необережності. Поряд з обов'язковими ознаками суб'єктивної сторони адміністративного правопорушення, якими є умисел і необережність, можуть бути і факультативні: мотив і мета.

Із суб'єктивною стороною як ознакою складу адміністративного правопорушення у сфері дорожнього руху, коли суб'єктами таких правопорушень є юридичні особи, все складніше. Чинне законодавство не містить визначення суб'єктивної сторони юридичної особи.

Встановлюючи вину юридичної особи, доцільно керуватися підходом, який запропонував О. Т. Зима. На його думку, вина юридичної особи – це суб'єктивне ставлення до проступку фізичних осіб, які входять до складу юридичної особи або перебувають з нею в іншому зв'язку (членство, право власності), й трудова діяльність або управлінські повноваження яких пов'язані із вчиненням протиправного діяння. Вина має визначатися переважною волею, під якою слід розуміти волю адміністрації, інших осіб, яким надано право давати вказівки в межах юридичної особи та її підрозділів [16, с. 11].

Отже, щоб не допускати непорозумінь щодо застосування адміністративної відповідальності у сфері дорожнього руху до юридичної особи, за якою зареєстровано транспортний засіб, у КУпАП потрібно закріпити визначення вини юридичної особи як суб'єктивне ставлення до правопорушення фізичних осіб, які входять до складу юридичної особи, адміністрації юридичної особи чи інших уповноважених осіб, наділених правом давати вказівки в межах юридичної особи.

Висновки. Перераховані питання не вичерпують усієї проблеми адміністративної відповідальності у сфері дорожнього руху. На підставі опрацьованого матеріалу ми дослідили сутність та особливості адміністративної відповідальності у сфері дорожнього руху, сформулювали поняття адміністративного правопорушення у сфері дорожнього руху, розглянули особливості складу адміністративного правопорушення цієї категорії. Звернуто увагу на необхідність законодавчого визначення поняття “дорожній рух”, проведення систематизації правопорушень у сфері дорожнього руху.

На підставі вищевикладеного можна констатувати, що в адміністративному законодавстві у сфері дорожнього руху, попри його динамічність та детальне опрацювання, залишається багато прогалин та суперечностей, що, зважаючи на зростання актуальності, потребує ще більшої уваги з боку законодавця.

1. *Global status report on road safety 2015 / World Health Organization* // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.who.int/violence_injury_prevention/road_safety_status/2015/ru/].
2. *Причини та динаміка ДТП в Україні та країнах світу у 2013 році* // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<http://svobodaslova.in.ua/news/read/24847>].
3. Михайлов Р. І. *Забезпечення адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері безпеки дорожнього руху в сучасних умовах* [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Р. І. Михайлов ; Академія праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – К., 2011. – 20 с.
4. Новіков В. В. *Адміністративно-правові основи профілактики порушень правил дорожнього руху* : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / В. В. Новіков. – К., 1997. – 24 с.
5. Михайлов Р. І. *Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху* // *Південноукраїнський правничий часопис*. – № 1. – 2010. – С. 189–192.
6. Авер'янов В. Б. *Адміністративне право України. Академічний курс: підручник: У двох томах: Том 1. Загальна частина* / ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). – К.: Юридична думка, 2004. – 584 с.
7. Герасименко Е. С. *Питання реформування інституту адміністративної відповідальності*: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. – К., 2000. – 16 с.
8. Колпаков В. К. *Адміністративно-деліктний правовий феномен* : монографія / В. К. Колпаков. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 528 с.
9. *Адміністративне судочинство: підручник* / [Т. О. Коломоєць, Ю. В. Пирожкова, О. О. Газенко та ін.] за заг. ред. Т. О. Коломоєць; Державний вищий навчальний заклад “Запорізький нац. ун-т” Міністерства освіти і науки України. – Запоріжжя: Істина, 2009. – 344 с.
10. *Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X* // *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.
11. *Про дорожній рух* : Закон України від 30.06.1993 р. № 3353 // *Відомості Верховної Ради України*. – 1993. – № 31. – Ст. 338.
12. *Про Правила дорожнього руху* : постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 р. № 1306 // *Офіційний вісник України*. – 2001. – № 41. – Ст. 1852.
13. Салманова О. Ю. *Адміністративно-правові засоби забезпечення міліцією безпеки дорожнього руху*: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Національний університет внутрішніх справ. – Харків, 2002. – 20 с.
14. Коллер Ю. С. *Об'єкт адміністративного правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху* // *Право і суспільство*. – № 2. – 2011. – С. 134–138.
15. *Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху* : Закон України від 14.07.2015 р. № 596 // *Відомості Верховної Ради України*. – 2015. – № 39. – Ст. 372.
16. Зима О. Т. *Адміністративна відповідальність юридичних осіб*: автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Національна юридична академія імені Ярослава Мудрого – Харків, 2001. – 19 с.

REFERENCES

1. *Global status report on road safety 2015 / World Health Organization* [*Global status report on road safety 2015 / World Health Organization*]. Available at: http://www.who.int/violence_injury_prevention/road_safety_status/2015/ru/.
2. *Prychyny ta dynamika DTP v Ukraini ta krayinakh svitu u 2013 rotsi* [*The causes and dynamics of road accidents in Ukraine and countries of the world in 2013*]. Available at: <http://svobodaslova.in.ua/news/read/24847>.
3. Mykhaylov R. I. *Zabezpechennya administratyvnoyi vidpovidal'nosti za porushennya zakonodavstva u sferi bezpeky dorozhn'oho rukhu v suchasnykh umovakh* Diss. kand. yury'd. nauk [*Provide administrative responsibility for violations of legislation in the field of road safety in modern conditions. Cand. legal. sci. diss.*]. Kiev, 2011. 20 p.
4. Novikov V. V. *Administratyvno-pravovi osnovy profilaktyky porushen' pravyl dorozhn'oho rukhu* Diss. kand. yury'd. nauk [*Legal and administrative basis for the prevention of violations of traffic rules. Cand. legal. sci. diss.*]. Kiev, 1997. 19 p.
5. Mykhaylov R. I. *Administratyvna vidpovidal'nist' za pravoporushennya u sferi bezpeky dorozhn'oho rukhu* [*Administrative liability for offenses in the field of road safety*]. Pivdenoukrayins'kyu

pravnychyy chasopys. Kiev, 2010, Vol. 1. 189–192 pp. 6. Aver"yanov V. B. *Administratyvne pravo Ukrainy (Administrative law of Ukraine)* Kiev, Publishing house "Legal thought", 2004. 584 p. 7. Herasymenko E. S. *Pytannya reformuvannya instytutu administratyvnoyi vidpovidal'nosti* Diss. kand. yury`d. nauk [Issues of reforming the Institute of administrative responsibility. Cand. legal. sci. diss.]. Kiev, 2000. 16 p. 8. Kolpakov V. K. *Administratyvno-deliktnyy pravovyy fenomen [Administrative delti legal phenomenon]* Kiev, Jurincom Inter Publ., 2004. 528 p. 9. Kolomojets' T. O., Pyrozhkova Yu. V., Hazenko O. O. ta in. *Administratyvne sudochynstvo [Administrative proceedings]* Zaporozhye, The Truth Publ., 2009. 344 p. 10. *Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennya [The code of Ukraine about administrative offences]*. Bulletin of the Supreme Soviet of the USSR on December 12, 1984. 11. *Pro dorozhnyi rukh pravoporushennya [About the rules of the road]*. The Law Of Ukraine on June 30, 1993. 12. *Pro Pravyla dorozhn'oho rukhu [Traffic]*. The Law Of Ukraine on October 10, 2001. 13. Salmanova O. Yu. *Administratyvno-pravovi zasoby zabezpechennya militsiyeyu bezpeky dorozhn'oho rukhu: Diss. kand. yury`d. nauk [Administrative-legal means of ensuring police road safety. Cand. legal. sci. diss.]*. Kharkov, 2002. 20 p. 14. Koller Yu. S. *Ob"yekt administratyvnoho pravoporushennya u sferi bezpeky dorozhn'oho rukhu [The object of administrative violations in the field of road safety]*. Law and society, 2011, Vol. 2, 134–138 pp. 15. *Pro vnesennya zmin do deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vdoskonalennya rehulyuvannya vidnosyn u sferi zabezpechennya bezpeky dorozhn'oho rukhu [On amendments to some legislative acts of Ukraine on improving regulation of relations in the sphere of ensuring road traffic safety]*. The Law Of Ukraine on July 14, 2015. 16. Zyma O. T. *Administratyvna vidpovidal'nist' yurydychnykh osib: Diss. kand. yury`d. nauk [Administrative liability of legal persons. Cand. legal. sci. diss.]*. Kharkov, 2001. 19 p.

Дата надходження: 28.03.2017 р.